

Nr 3. 14/1-15 Klimatförändringarnas hälsoeffekter på arbetsmiljön. Tord Kjellström.

Tord Kjellström, Professor, Health and Environment International Trust, Mapua, Nya Zeeland. kl 18:30-19:30 på Stadsbiblioteket 2 vån.

Ett 35-tal åhörare fick på onsdagskvällen lyssna till ett mycket engagerat och engagerande föredrag av professor Tord Kjellström, vanligen verksam som miljöforskare på Nya Zeeland men f.n. som gästforskare vid Lunds Universitet. Hans arbetsfält har kommit att omfatta en aspekt av klimatförändringarna som i stor utsträckning tycks ha förbigåtts av forskningen och av media, nämligen hettans omedelbara och långsiktiga effekter på människan, med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö, produktivitet och ekonomi.

Kjellströms forskningsinstitut på Nya Zeeland har tagit fram prognoskartor över s.k. *hettaindex*, dvs inverkan av temperatur och luftfuktighet på människokroppen, (se www.ClimateCHIP.org). Materialet visar att särskilt utsatta regioner är Sydostasien inklusive Indien, Västafrika och norra Australien. Här råder redan i dag olidliga förhållanden för bl.a. jordbruksarbetare och industriarbetare i icke luftkonditionerade lokaler. Överdödligheten är hög bland dessa grupper, och situationen förvärras stadigt i takt med temperaturhöjningen.

Problemet finns även i Europa. I Frankrike visar en studie av värmeböljan 2003 en överdödlighet av ca 15 000 personer, mest äldre men även många yngre män, vilket var oväntat. Hårt arbete ökar väsentligt kroppstemperaturen. Nepalesiska gästarbetare i Qatar drabbas ofta av plötslig död. Akut hjärtinfarkt anges som dödsorsak men data talar för att överdödligheten beror på värmeslag. Att höjd kroppstemperatur hos gravida kan orsaka fosterskador är välkänt och visat i djurstudier men avsaknaden av epidemiologiska studier är häpnadsväckande liksom bristen på förståelse hos arbetsgivarna för gravida kvinnors utsatthet vid hetta.

Rent allmänt försämras människors arbetskapacitet, tankeförmåga och inlärning vid höga temperaturer. De rent ekonomiska följderna av detta kan knappast överskattas. Fattiga länder drabbas värst. Enligt en beräkning uppgår den nationalekonomiska förlusten till följd av klimatförändringen år 2030 till 4345 miljarder dollar, varav drygt hälften pga lägre arbetsproduktivitet.

Vissa områden, särskilt i Afrika, kommer att bli helt obeboeliga om klimatförändringarna fortsätter enligt trenden. Detta kommer att skapa enorma flyktingströmmar.

Vid den efterföljande frågestunden framkom bl.a. att orsaken till att dessa allvarliga framtidsutsikter inte tillräckligt beaktats bl.a. kan sökas i det faktum att mäktiga ekonomiska intressen hotas om insikten sprids.

Referat Bruno Toftlgård

